

Vreme: 11.08.2026 15:50

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/ekonomija/vesti/120448/seoski-turizam-u-srbiji-sve-popularniji-broj-gostiju->

Autori: Gojko Vlaović

Teme: putna mreža Republike Srbije

Naslov: Srpska sela postaju sve popularnija turistička destinacija: Idila koja prerasta u ozbiljan biznis

8493

Seoska domaćinstva beleže rast broja gostiju, ali stručnjaci upozoravaju da infrastruktura i mali kapaciteti koče veći razvoj

Decenijama posmatrano kroz prizmu nostalgije, tradicije i idile, srpsko selo poslednjih godina doživljava korenitu transformaciju i postaje sve značajnija turistička destinacija. Seoski turizam u Srbiji naime više nije samo egzotika, već naprotiv iz sezone u sezonu sve je veći broj domaćinstava spremnih da spoje autentično gostoprimstvo sa modernim standardima turističkog poslovanja. Aktuelni podaci pokazuju stabilan rast etno turizma, ali i otvaraju ključna pitanja o dugoročnoj održivosti, državnoj podršci i **infrastrukturnim** izazovima koji i dalje usporavaju njegov puni zamah. Prema podacima iz prošle godine ukupan broj turističkih poseta seoskim domaćinstvima u Srbiji iznosio je skoro 40.000 dolazaka, što predstavlja povećanje od 10,2 odsto u odnosu na 2024. Od toga je domaćih turista bilo skoro 25.000 ili 6,7 odsto više dok su stranci ostvarili oko 15.000 dolazaka. Tu je rast čak i nešto veći, i iznosi 16,6 odsto. Prema podacima iz centralnog informacionog sistema e-Turista, portala namenjenog evidentiranju svih ugostitelja, smeštajnih kapaciteta i turista u zemlji, u Srbiji je u decembru prošle godine bilo registrovano ukupno 1.616 seoskih domaćinstava sa 4.566 smeštajnih jedinica i 7.498 kreveta. U isto vreme je evidentirano 9.987 individualnih ležajeva i 369 kamp parcela. To predstavlja značajan skok u odnosu na period od pre nekoliko godina, kada je taj broj bio značajno manji. Kada se analizira celokupna turistička ponuda zemlje, udeo seoskog turizma u ukupnom broju registrovanih ležajeva iznosi oko pet odsto. Iako se na prvi pogled taj procenat čini skromnim u poređenju sa gradskim centrima i velikim banjskim i planinskim kompleksima, njegov realni uticaj na privredu ruralnih sredina ipak nije mali. Seoska domaćinstva naime generišu značajne prihode kroz prodaju domaće hrane, suvenira, rukotvorina i organizaciju lokalnih izleta. Zamah koji je primetan na terenu u velikoj meri je podstaknut državnim davanjima. Ministarstvo turizma i omladine redovno sprovodi konkurse za dodelu bespovratnih sredstava za podsticanje razvoja i unapređenja ruralnog turizma. Maksimalna visina podsticaja po pojedinačnom projektu iznosi 2,9 miliona dinara. Ovaj novac domaćini namenski koriste za izgradnju novih objekata, kupovinu manjih montažnih kuća za smeštaj gostiju, kao i za rekonstrukciju, sanaciju ili adaptaciju postojećih vajata, salaša i kuća. Pored toga, subvencionišu se i uređenje dvorišta, izgradnja bazena ili ugradnja otvorenih đakuzija i drvenih buradi sa toplom vodom, što se u praksi pokazalo kao sadržaj koji sezonu produžava na kasnu jesen i zimu. Za ove namene država ukupno izdvaja oko 150 miliona dinara godišnje iz budžeta. Pored domaćih izvora, seoskom turizmu su na raspolaganju i evropski fondovi, pre svega kroz IPARD program i njegovu čuvenu Meru 7. Ova mera nudi izuzetno visoke procenat povraćaja, gde korisnici mogu računati na pokrivanje od 60 do čak 75 odsto prihvatljivih troškova za investicije u ruralni turizam. Maksimalni iznos podrške po projektu kroz ove fondove dostiže i do 300.000 evra, što omogućava ozbiljnu modernizaciju i podizanje kapaciteta na nivo luksuznih etno sela. Pravo na ove subvencije imaju poljoprivredna gazdinstva upisana u eAgrar, preduzetnici, kao i mikro i mala preduzeća u ruralnim područjima. Zbog rasta interesovanja, konkurencija za ova sredstva postaje sve oštrija. Ipak, uprkos solidnim finansijskim injekcijama i očiglednom interesovanju putnika, stručnjaci ukazuju na to da seoski turizam u Srbiji i dalje udara u nevidljive zidove koji sprečavaju masovnije posete. Drugim rečima, iako krupnim koracima grabi napred mora se konstatovati i to da je

Vreme: 11.08.2026 15:50

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/ekonomija/vesti/120448/seoski-turizam-u-srbiji-sve-popularniji-broj-gostiju->

Autori: Gojko Vlaović

Teme: putna mreža Republike Srbije

Naslov: Srpska sela postaju sve popularnija turistička destinacija: Idila koja prerasta u ozbiljan biznis

njegov udeo i dalje zanemarljiv u odnosu na turističku posetu Beogradu i drugim velikim gradovima, planinama i banjama širom zemlje. Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Ljubodrag Savić za NIN kaže da razlog zbog čega je turistička poseta selima u Srbiji i dalje zanemarljiva u odnosu na druge destinacije nije nezainteresovanost gostiju već nedovoljni kapaciteti kojima raspolažu domaćini. "Interesovanje za tu vrstu turizma i te kako je prisutno. To je nesporno. Primera radi u mom selu postoji porodica koja se bavi upravo tim poslom i kapacitet je u svakom trenutku popunjen. Zainteresovani moraju da čekaju na red za svoj odmor u idili, a smeštaj se rezerviše mesecima unapred. Ako gostiju ne manjka, zapitaće se neko, šta onda predstavlja prepreku da posete budu veće. Odgovor pak treba potražiti u činjenici da se tom delatnošću bavi veoma mali broj ljudi. Mladih domaćina gotovo da ni nema. Reč je uglavnom o ljudima koji su stariji od 50 godina. Dobro je poznato da su sela u pojedinim delovima Srbije gotovo potpuno prazna. To u konkretnom slučaju predstavlja srž problema", objašnjava naš sagovornik. On ističe da je poželjno i korisno to što država subvencionise i na taj način motiviše one koji žele da se bave seoskim turizmom. Međutim, dodaje Savić, samo ta mera ne može da obezbedi da se turistička poseta našim selima značajnije poveća. "Kako bi etno turizam kod nas u većoj meri parirao banjama i planinama, nego što je to sada slučaj potrebno je povući dodatne poteze. Oni bi svakako trebalo da budu usmereni na to da mladi ostanu na selu. Za to je svakako potrebna izgradnja infrastrukture do onih sela koja imaju šta da ponude u turističkom smislu. Druga mera koju bi trebalo preduzeti je ta da se mladim ljudima na selu obezbedi posao. To bi se moglo ostvariti ukoliko bi država uložila sredstva i u tim sredinama izgradila mlekare, klanice, sušare, dakle sve ono što je neophodno za razvoj ruralnih područja. Ako bi do toga zaista i došlo nema dileme da bi znatno manje mladih odlazilo sa sela nego što je to sada slučaj. To bi pak stvorilo uslove da znatno veći broj ljudi konkuriše za sredstva usmerena na razvoj seoskog turizma. Time bi se naravno povećali i smeštajni kapaciteti", navodi Savić. Direktor Nacionalne asocijacije turističkih agencija (JUTA) Aleksandar Seničić za NIN takođe ističe da je učešće seoskog turizma u ukupnoj ponudi još uvek simbolična iako je napredak u poslednjih nekoliko godina i te kako primetan. "Da bi taj udeo bio veći potrebno je izraditi efikasnu strategiju koja bi odredila šta su prioriteti kada je reč o državnim davanjima. Naime, dobro je što postoji težnja da se etno turizam razvija na celoj površini Srbije međutim činjenično stanje je takvo da ne postoje na svim destinacijama isti uslovi za bavljenje tim poslom. Primera radi, lepo zvuče razmišljanja i ideje da se seoski turizam što više razvije na mestima poput recimo Stare planine, ali je sa druge strane potpuno jasno da su daleko veće šanse za to na nekim drugim lokacijama u zemlji poput na primer okoline Gornjeg Milanovaca. Razlog je taj što je na ovom drugom mestu infrastruktura daleko razvijenija jer se ta opština nalazi tik uz auto-put. Dobra putna mreža je osnovni preduslov za privlačenje većeg broja turista, naročito stranih. Zato bi strategija razvoja seoskog turizma trebalo da se orijentiše upravo na lokacije do kojih je lako, brzo i udobno doći", objašnjava naš sagovornik. Prema njegovim rečima kako bi se povećao broj noćenja u etno selima potrebno je proširiti kapacitete, a to se može ostvariti izdašnjim subvencijama. "To bi omogućilo da naša sela posećuje daleko veći broj stranih turista. Akcenat je nužno staviti na destinacije u centralnoj i zapadnoj Srbiji koje su u ovom trenutku naperspektivnija za taj vid turizam, a posle toga to proširiti i na druge regione sa velikim potencijalom za tu vrstu biznisa", objašnjava naš sagovornik. Ono što se sa pravom može konstatovati je to da golem problem koji koči intenzivniji razvoj seoskog turizma i dalje predstavlja nedovoljno razvijena komunalna i saobraćajna infrastruktura u ruralnim predelima. Mnoga sela, bogata prirodnim lepotama i istorijskim nasleđem, i dalje godinama čekaju na nov asfaltni put ili funkcionalnu vodovodnu i kanizacionu mrežu. Bez obezbeđivanja tih standarda, tvrdi stručna javnost, teško je privući zahtevnijeg gosta, bez obzira na to koliko je ljubaznost domaćina velika, a hrana ukusna. Druga karika koja nedostaje jeste sistemska promocija ruralnog turizma. Umesto da domaćini nastupaju pojedinačno na tržištu, neophodno je formiranje regionalnih udruženja i kreiranje zajedničke turističke ponude koja bi bez sumnje obezbedila veći broj gostiju kako iz zemlje tako i inostranstva.

